DERS BİLGİ FORMU

DERSİN ADI	TEMEL ELEKTRIK-ELEKTRONİK ATÖLYESİ				
DERSIN SINIFI	9. Sınıf				
DERSIN SÜRESI	Haftalık 9 Ders Saati				
DERSIN AMACI	Bu derste öğrenciye; iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak elektrik- elektronik, ölçme ve temel mekanik uygulamalarını tekniğine uygun şekilde yapma ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.				
DERSİN ÖĞRENME KAZANIMLARI	 Ölçme uygulamalarını yapar. Elektrik devre uygulamalarını yapar. Temel mekanik uygulamalarını yapar. Elektronik devre uygulamalarını yapar. 				
EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAM VE DONANIMI	Ortam: Elektrik-Elektronik Atölyesi Donanım: Etkileşimli tahta/projeksiyon, bilgisayar, elektronik devre elemanları, el aletleri, ölçü aletleri, iletkenler, elektrik tesisat ekipmanları, mengene, eğe, matkap ve ekipmanları, perhidrol, tuz ruhu, plastik derin kap, temizlik elemanları.				
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Bu derste; öğrenci performansı belirlemeye yönelik çalışmalar değerlendirilirken gözlem formu, derecelendirme ölçeği ve dereceli puanlama anahtarı gibi ölçme araçlarından uygun olanlar seçilerek kullanılabilir. Bunun yanında öz değerlendirme ve akran değerlendirme formları kullanılarak öğrencilerin, öğretimin süreç boyutuna katılmaları sağlanabilir.				
KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	ÖĞRENME BİRİMİ / ÜNİTE	KAZANIM SAYISI	DERS SAATİ	ORAN (%)	
	ÖLÇME UYGULAMALARI	12	54	16,67	
	ELEKTRİK DEVRE UYGULAMALARI	5	108	33,33	
	TEMEL MEKANİK UYGULAMALARI	4	27	8,33	
	ELEKTRONİK DEVRE UYGULAMALARI	16	135	41,67	
TOPLAM		37	324	100	

ÖĞRENME BİRİMİ	KONULAR	ÖĞRENME BİRİMİ KAZANIMLARI ve KAZANIM AÇIKLAMALARI	
ÖLÇME UYGULAMALARI	1. İş Sağlığı ve Güvenliği	 Atölyede İSG kurallarını uygular. Atölye kuralları açıklanır. Atölyede iş güvenliği açıklanır. 	
	 Uzunluk Ölçümü Çap Ölçümü ve Kesit 	Atölyede ilk yardım açıklanır. 2. Uzunluk ölçümü yapar.	
	Hesabı 4. Hız ve Devir Ölçümü	Mesafe ve uzunluk tanımlanır. Uzunluk ölçme birimleri örnekle açıklanır.	
	5. Işık Şiddeti Ölçümü	Uzunluk ölçme işlemi yapılır. 3. Çap ölçümü ve kesit hesabı yapar.	
	6. Ses Şiddeti Ölçümü	 Kesit ve çap tanımlanır. Kesit hesabı yapılır. Kumpas ile çap ölçme işlemi yapılır. 	
	7. Sıcaklık Ölçümü 8. Temel Elektrik	Mikrometre ile ölçme işlemi yapılır.	
	Devresi 9. Elektrik Devresinde	 4. Hız ve devir ölçümü yapar. Hız ve devir tanımlanır. Takometre ile devir ölçümü yapılır. 	
	Akım Ölçme	5. Işık şiddeti ölçümü yapar.	
	10. Elektrik Devresinde Gerilim Ölçme	 lşık tanımlanır. Fotometrik büyüklükler açıklanır. Lüksmetre ile ışık şiddeti ölçümü yapılır. 	
	11. Elektrik Devresinde İş ve Güç Ölçme	Ses şiddeti ölçümü yapar. Ses tanımlanır.	
	12. Elektrik Devresinde Frekans Ölçme	 Ses şiddeti açıklanır. Desibelmetre ile ses şiddeti ölçümü yapılır. 	
		7. Sıcaklık ölçümü yapar. Sıcaklık tanımlanır.	
		Sıcaklık birim dönüşümleri yapılır. Termometre ile sıcaklık ölçümü yapılır.	
		 8. Temel elektrik devresini kurar. Elektrik devresinin özellikleri açıklanır. Elektrik devre çeşitleri açıklanır. 	
		9. Elektrik devresinde akımı ölçer. • Elektriksel ölçme tanımlanır. • Elektriksel büyüklükleri ölçümünü zorunlu kılan	
		faktörler sıralanır. • Elektriksel ölçü aletlerine ait terimler açıklanır.	
		 Elektriksel ölçü aletlerinin çeşitleri açıklanır. Elektriksel ölçü aletlerine ait semboller çizilir. Elektrik akımı ve özellikleri açıklanır. 	
		 Alternatif akım bileşenleri açıklanır. Elektrik akım birimleri ve dönüşümleri açıklanır. Ampermetreler ve özellikleri açıklanır. 	
		Multimetreler (AVOmetreler) açıklanır. 10. Elektrik devresinde gerilimi ölçer.	
		Gerilim tanımlanır. Gerilim kaynaklarına örnekler verilir.	

		Gerilim birimleri ve dönüşümleri açıklanır.
		Gerilim bileşenleri açıklanır.
		Voltmetre ile gerilim ölçme açıklanır.
		11. Elektrik devresinde iş ve güç ölçer.
		Güç ve enerji tanımlanır.
		 Güç birimleri ve dönüşümleri açıklanır.
		 Wattmetre ile güç ölçme işlemi açıklanır.
		Enerji birimleri ve dönüşümleri açıklanır.
		Elektrik sayacı ile enerji ölçme işlemi açıklanır.
		12. Elektrik devresinde frekans ölçer.
		Frekans tanımı yapılır.
		Frekans birimleri ve dönüşümleri açıklanır.
FLEWTDIK	4 İlahısıs Dağlasıkılası	Frekansmetre ile frekans ölçme işlemi açıklanır. Ilektere be ilektere kerili ilektere be ilektere kerili ilektere be ilektere kerili ilektere be ilektere kerili ilektere be ile
ELEKTRİK DEVRE	İletken Bağlantıları	İletken bağlantılarını yapar. İletkenlerin özellikleri gerklenir.
UYGULAMALARI	2. Zayıf Akım Tesisat	İletkenlerin özellikleri açıklanır. Kable escitleri açıklanır.
O I GOLAMALAIN	Devreleri Çizimi	Kablo çeşitleri açıklanır. İletken bağlantılarında ve eklerin yapımında
	201101011 91211111	kullanılan araç gereçler açıklanır.
	3. Zayıf Akım Tesisat	İletken ekleri açıklanır.
	Devreleri Yapımı	notion often ayınların.
		2. Zayıf akım tesisat devrelerinin çizimini yapar.
	4. Kuvvetli Akım	Teknik resim ve önemi açıklanır.
	Tesisat Devreleri	Teknik resimde kullanılan araç gereçler açıklanır.
	Çizimi	Teknik resim kağıtları ve antet çizimleri açıklanır.
	5. Kuvvetli Akım	Teknik resimde yazılar ve özellikleri açıklanır.
	Tesisat Devreleri	Teknik resimde ölçülendirme ve ölçekler açıklanır.
	Yapımı	Zayıf akım tesisat sembolleri açıklanır.
	Тарин	Zayıf akım tesisat devreleri çizim teknikleri
		açıklanır.
		3. Zayıf akım tesisat devrelerini yapar.
		Zayıf akım tesisat devrelerinde kullanılan
		malzemeler açıklanır.
		Zayıf akım tesisat devrelerinde kullanılan montaj
		elemanları açıklanır.
		 Zayıf akım tesisat devre bağlantıları açıklanır.
		4. Kuvvetli akım tesisat devrelerinin çizimini yapar.
		Kuvvetli akım tesisat sembolleri çizilir.
		Kuvvetli akım tesisat devrelerinde linyeler ve
		sortiler açıklanır.
		Kuvvetli akım tesisat devre çizim teknikleri
		açıklanır.
		5. Kuvvetli akım tesisat devrelerini yapar.
		Kuvvetli akım tesisatında kullanılan malzemeler
		açıklanır.
		Kuvvetli akım tesisatında topraklama açıklanır.
TEMEL MEKANİK	1. Mekanik Atölyesinde	1. Mekanik atölyesinde kullanılan koruyucu
UYGULAMALARI	Kullanılan Koruyucu	ekipmanları açıklar.
	Ekipmanlar	Mekanik atölyesinde kullanılan kişisel koruyucu
		donanımlar açıklanır.
	2. Ölçme ve Kesme	Kişisel koruyucu donanım çeşitleri açıklanır.
	İşlemleri	Mekanik atölyesinde iş kazalarına karşı korunma
		yöntemleri açıklanır.

	 3. Delme ve Vidalama İşlemleri 4. Eğeleme İşlemleri 2. Ölçme ve kesme işlemlerini yapar. Mengenenin özellikleri ve kullanımı açıklanır. El testeresi ile kesme işlemi açıklanır. 3. Delme ve vidalama işlemlerini yapar. Delme tanımlanır. Matkapların özellikleri açıklanır. Matkap tezgahlarında çalışırken alınması gereken tedbirler açıklanır. Matkap uçları açıklanır. Pançlar (punch) açıklanır. Vidalar açıklanır. Vidalama işleminde dikkat edilecek hususlar açıklanır.
	 4. Eğeleme işlemlerini yapar. Eğe ve eğeleme açıklanır. Eğe çeşitleri açıklanır. Eğeleme işleminde dikkat edilmesi gerekenler açıklanır.
ELEKTRONİK DEVRE UYGULAMALARI	 Dirençlerin Ölçümü ve bağlantılarını yapar. Direnç açıklanır. Direnç birimleri ve dönüşümleri açıklanır. Direnç çeşitleri açıklanır.
	Bağlantıları • Direnç bağlantıları açıklanır. • Direnç ölçme işlemi açıklanır.
	 ve Bağlantıları 4. Diyotların Ölçümü ve Devre Uygulamaları 2. Kondansatörlerin ölçümünü ve bağlantılarını yapar. Kondansatör ve kapasite ilişkisi açıklanır. Kondansatör açıklanır.
	 Transistörlerin Ölçümü ve Devre Uygulamaları Kapasiteyi belirleyen faktörler açıklanır. Kapasite birimleri ve dönüşümleri açıklanır. Kondansatör çeşitleri açıklanır. Rakam kodlu kondansatör değerlerinin okunması
	6. Elektronik Devrelerde Akım ve Gerilim Ölçümü açıklanır. • Kapasite ölçme işlemi açıklanır. 3. Bobinlerin ölçümünü ve bağlantılarını yapar.
	 T. Lehimleme Uygulamaları Bobin ve endüktans açıklanır. Endüktans birimleri ve dönüşümleri açıklanır. Bobin çeşitleri açıklanır.
	 8. Elektronik Devre Çizimi 9. Baskı Devre Patronici Odarma Endüktans ölçme işlemi açıklanır. 4. Diyotların ölçümünü ve devre uygulamalarını yapar.
	 Paternini Çıkarma Diyotlar ve polarma açıklanır. Diyot çeşitleri açıklanır. Diyotların sağlamlık kontrolü ve uç tespiti açıklanır.
	11. Osiloskop ile Ölçüm Yapma 5. Transistörlerin ölçümünü ve devre uygulamalarını yapar.
	 12. Doğrultma ve Filtre Devre Uygulamaları Transistörlerin özellikleri açıklanır. Transistörlerin sağlamlık kontrolü ve uç tespiti açıklanır

- **13.** Regüle Devre Uygulamaları
- 14. Gerilim Çoklayıcılar
- **15.** Güç Kaynağı Devresi ve Montajı
- 16. Güç Kaynağı Testleri

Transistörlü devrelerde röle kullanımı açıklanır.

Elektronik devrelerde akım ve gerilim ölçümü yapar.

- Ohm kanunu
- Kirchhoff'un (Kirşof'un) gerilimler kanunu (seri devre)
- Kirchhoff'un akımlar kanunu (paralel devre)
- Elektronik devrelerde multimetre ile gerilim ve akım ölçme

7. Lehimleme uygulamaları yapar.

- Lehim ve lehimleme açıklanır.
- Lehimleme malzemeleri ve araç gereçleri açıklanır.
- Lehimleme yaparken dikkat edilecek hususlar açıklanır.

8. Elektronik devre çizimi yapar.

- Elektronik devre elemanlarının sembollerinin çizilmesi açıklanır.
- Elektronik devre şeması çizim kuralları açıklanır.

9. Baskı devre paternini çıkarır.

- Baskı devre ve patern açıklanır.
- Patern çıkarma aşamaları açıklanır.
- Patern çıkarırken dikkat edilecek hususlar açıklanır.

10. Baskı devre plaketini çıkarır.

- Baskı devre paternin plakete aktarılması açıklanır.
- Elemanların baskı devre plaketi üzerine montajı açıklanır.

11. Osiloskop ile ölçüm yapar.

- Osiloskop açıklanır.
- Osiloskop bağlantısı ve fonksiyonları açıklanır.
- Osiloskop ile sinyal ölçme açıklanır.

12. Doğrultma ve filtre devre uygulamaları yapar.

- AC gerilimin DC gerilime dönüştürülmesi açıklanır.
- Doğrultmaçlar açıklanır.
- Filtre devreleri açıklanır.

13. Regüle devre uygulamaları yapar.

- Regüle devreleri açıklanır.
- Regüle devresi çeşitleri açıklanır.

14. Gerilim çoklayıcıları yapar.

- Gerilim çoklayıcılar açıklanır.
- Gerilim ikileyici devresi açıklanır.
- Gerilim üçleyici devresi açıklanır.

15. Güç kaynağı devresini ve montajını yapar.

- Güç kaynağı devresi özellikleri açıklanır.
- Güç kaynağı devresi yapım aşamaları açıklanır.

16. Güç kaynağı testlerini yapar.

- Güç kaynağı çıkış gerilimlerini ölçülmesi açıklanır.
- Güç kaynağının yüklü çalışma testlerinin yapılması açıklanır.

UYGULAMA FAALİYETLERİ/TEMRİNLER

Uygulama faaliyeti/temrinler; ders kazanımına uygun olarak okulun fiziki kapasitesi ve donatımı, öğrenci sayısı göz önünde bulundurularak en fazla uygulama faaliyeti/temrini yaptıracak şekilde meslek alan zümre öğretmenler kurulu tarafından seçilir. Meslek alan zümre öğretmenleri tarafından aşağıda yer alan temrinlerden farklı temrinlerin uygulanmasına karar verilebilir.

ÖLÇME UYGULAMALARI

- Lazer metre ile uzunluk ölçümü
- Kumpas ile uzunluk ölçümü
- Mikrometre ile çap ölçme işlemi
- Takometre ile AC motorun devir sayısının ölçümü
- Lüksmetre ile lamba parlaklığının ölçümü
- Ses şiddeti ölçümü
- Termometre ile sıcaklık ölçümü
- Elektrik devre deneyi
- DC ampermetre ile akım ölçümü
- AC ampermetre ile akım ölçümü
- Pens ampermetre ile akım ölçümü
- Akım trafosu ile akım ölçümü
- DC voltmetre ile gerilim ölçümü
- AC voltmetre ile gerilim ölçümü
- Wattmetre ile güç ölçme deneyi
- Elektrik sayacı ile harcanan AC elektrik enerjisinin ölçümü
- Frekansmetre ile frekans ölçümü
- Elektrik devresinde elektriksel büyüklüklerin ölçülmesi uygulaması

ELEKTRİK DEVRE UYGULAMALARI

- İletkenler ile çeşitli uygulamalar
- Düz ek işlemleri
- T ek işlemleri
- Uzatma kablosu yapımı
- Tasınabilir sevvar lamba yapımı
- Anten kablosuna F konnektör bağlantısı
- İnternet (ağ) kablosu yapımı
- RJ-11 telefon kablosu yapımı
- Norm yazı uygulaması
- İstiklal Marşı'nın norm yazı ile yazılması
- Zayıf akım tesisat sembollerinin çizilmesi
- İki katlı, iki daireli kapı otomatikli zil tesisat devresi çizimi
- · Butonlu zil tesisat devresi
- Butonlu kapı otomatiği devresi
- Bir katlı, iki daireli zil tesisatı devresi
- İki katlı, dört daireli zil tesisatı devresi
- İki katlı, iki daireli kapı otomatikli zil tesisatı devresi
- Üç katlı, üç daireli diyafon tesisatı
- Kuvvetli akım tesisat sembolleri çizimi
- Aydınlatma ve priz tesisat devreleri çizimi
- Tek anahtar tek lambalı tesisat devreleri
- Tek anahtar çok lambalı tesisat devreleri
- Çok anahtar tek lambalı tesisat devresi
- Floresan lamba tesisat devreleri
- Darbe akım röleli (impuls relay) lamba tesisat devresi
- Üç katlı sensörlü merdiven aydınlatma tesisat devresi
- Priz tesisat devreleri
- Elektrik sayaçlı kuvvet tesisat devreleri
- Dört linyeli zayıf ve kuvvetli akım tesisat devresi

TEMEL MEKANİK Plaka üzerinde kesme, delme ve eğeleme işlemleri UYGULAMALARI Havya altlığı yapımı İş parçası üzerinde kesme, delme ve eğeleme işlemleri ELEKTRONİK Direnç renk kodu uygulamaları **DEVRE** Direnç bağlantıları ve eşdeğer direnç ölçüm uygulamaları **UYGULAMALARI** Kapasite ölçme uygulaması Endüktans ölçme uygulamaları Diyotların sağlamlık kontrolleri ve uç tespitleri Transistörlerin sağlamlık kontrolü ve uç tespiti Transistörlü röle kontrol devresi Ohm kanunu uygulamaları Kirchhoff'un gerilimler kanunu uygulaması Kirchhoff'un akımlar kanunu uygulaması Diyot devre uygulaması Zener diyot devresi uygulaması Led diyot devre uygulamaları LDR'li ışık devresinde akım ve gerilim ölçme uygulaması Delikli plaket üzerinde lehimleme uygulamaları Elektronik devre elemanlarının sembollerinin çizilmesi Seri regüle devresi çizimi Baskı devre montajlı köprü tipi tam dalga doğrultmaç uygulaması Baskı devre montajlı flip flop uygulaması Baskı devre montajlı melodi devresi Osiloskop ile çeşitli sinyallerin ölçümleri Yarım dalga doğrultmaç uygulaması Tam dalga doğrultmaç uygulamaları Seri regüle devresi Sabit gerilimli entegreli regüle Gerilim ikileyici devresi

DERSİN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

• Atölye çalışmalarının tamamında öğrencilerin iş önlüğü giyilmesi sağlanmalıdır.

Güç kaynağı devresi yapımı

Mekanik işlemler yapılırken Kişisel koruyucu donanımlar kullanılmalıdır.

Güç kaynağı testleri

- Öğrenciler el ve güç aletlerini amacı dışında kullanılmamalıdır.
- Öğrenciler kesinlikle enerji altında çalışmamalıdır.
- Kimyasal maddeler ile çalışırken gerekli önlemler alınmalıdır.
- Havya ile yapılacak işlerde gerekli çalışma alanının sağlıklı olarak oluşturması gerekmektedir.
- Tesisat malzemelerini kullanmadan önce sağlam olduğunu kontrol ederek tekniğine uygun bağlayıp sökülmelidir.
- Tüm tesisat ek, klemens ve soket bağlantılarının tekniğine uygun yapma becerisi kazandırılmalıdır.
- Atölye derslerine öğrencilerin atölye araç ve gereçleri tam olarak katılımı sağlanmalıdır.
- Tüm temrinlerin her öğrenciye gerekli malzeme ortam ve süre verilerek bağımsız yaptırılması sağlanmalıdır.
- Öğrenciler yapılan temrinlerin sonunda tesisat malzemelerinin bağlantı ve montajı için gerekli el becerisini kazanmalıdır.
- Öğrenciler ölçü aletlerini tekniğine uygun şekilde bağlama ve değerleri okuma hatasız okuma becerisini kazanmalıdır.
- Öğrenciler nitelikli lehim yapabilme becerisini kazanmalıdır.
- Analog devre elemanlarının sağlamlık kontrolü ve bağlantılarını yapabilme becerisini kazanmalıdır.
- Öğrenci verilen tüm temrinlik malzemeleri tasarruflu olarak kullanabilmelidir.